

Bez Kosova nema stabilnog Balkana

POČETNA > IZVAJAMO > NUNS: MEDIJI IZLOŽENI PRITISCIMA

Sreda, 24.12.2014.

NUNS: Mediji izloženi pritiscima

BEOGRAD - Predstavnicima medija u Srbiji izloženi su najrazličitijim vrstama pritiska, a tokom 2014. godine zabeležena su 22 fizička i verbalna napada na novinare, navedeno je u izveštaju Nezavisnog udruženja novinara Srbije (NUNS) predstavljenim u sredu.

Podaci NUNS-a pokazuju da su predstavnici medija pretrpeli 12 fizička napada i 10 verbalnih. Od registrovanih slučajeva četiri fizička napada dogodila su se u Beogradu, a osam u unutašnjosti Srbije. Ipak, smatra se da je broj slučajeva daleko veći, ali da su mnogi ostali neprijavljeni.

Protiv novinara u Srbiji pokrenuto je šest sudskih procesa, a predstavnici NUNS-a ukazali su na to da su tri postupka povele osobe sa "podebelim dosijeima", medju kojima je i vodja zemunskog klana Luka Bojović.

U izveštaju NUNS-a, predstavljenom u Beogradskom Medija centru, istaknuto je i da su predstavnici medija u lokalnim sredinama izloženi samovolji moćnika, da im se često uskraćuju informacije i da ih se ometa u obavljanju posla.

Kao problemi se ističu i ekonomski pritisci na medije i pojava autocenzura, kada novinari zbog pretnji, njima lično ili njihovim kolegama, sami sebe ograničavaju u izveštavanju.

Predsednik NUNS-a Vukašin Obradović podsetio je da je od 2008. do 2013. godine zabeleženo 348 napada na novinare.

"Za državu koja pledira da uspostavi demnokrasko društvo, ova brojka je više nego uznemirujuća i svrstava Srbiju medju one države u kojima nije bezbedno baviti se novinarsvom. Vlast ne radi dovoljno da novinarima obezbedi uslove za normalno obavljanje ovog posla", kazao je Obradović.

On je, takodje, ukazao i da se slučajevi nasilja nad novinarima retko sankcionišu, a kada se to dogodi kazne su takve da podstiču nasilnike.

"Novinari se osećaju mahom nesigurno i nebezbedno", kazao je Obradović.

Prema njegovim rečima, 2014. godinu karakteriše povećan pritisak na onlajn medije.

"Svedoci smo pokušaja uklanjanja pojedinih sadržaja sa interneta, kao i hakerskih napada i obaranja sajtova", kazao je Obradović, podsetivši da još nema jasnog odgovora na to ko stoji iza tih, kako je ocenio, očigledno dobro organizovanih pokušaja cenzure medija.

"Ova godina ostaće upamćenja i po ukidanju emisija, poput `Utiska nedelje`, gde su se mogla čuti različita mišljenja i kritički stavovi. Time je osiromašen javni dijalog, a novinarima je uskraćeno da informišu javnost u skladu sa svojim slobodama", kazao je predsednik NUNS-a.

Generalni sekretar NUNS-a Svetozar Raković istakao je i problem ekonomskih, političkih i drugih "perfidnih" vrsta pritisaka na medije, naročito u lokalnim sredinama.

"Svedoci smo bahatosti lokalnih funkcionera. Očekuje nas projektno finansiranje medija. Zamislite samo kako će se ti isti funkcioneri ponašati i da li će budžet rasporedjivati isključivo onako kako njima odgovara", kazao je Raković.

On je ukazap da ekonomski pritisci nose posebnu vrstu opasnosti, jer utiču na celokupne medijske kuće, a ne na novinare pojedinačno.

Govoreći o slučajevima zbog kojih su se novinari obraćali i tražili zaštitu, advokat Kruna Savović navela je pretnje novinaru da će mu biti odgrizeni "uši i nos", kao i slučaj mobinga kada je novinarki nakon pisanja na društvenim mrežama smanjena plata i prebačena je drugo radno mesto.

Istakla je i slučaj kada policija nije reagovala u trenutku kada je u policijskoj stanici novinar hteo da prijavi pretnju sa porukom da će mu majka biti zaklana, a on ubijen.

Predstavljanju izveštaja prisustvovali su poverenik za informacije od javnog značaja Rodoljub Šabić i ombudsman Saša Janković.

Zaštitnik gradjana ocenio je da je pritisak i pretnje novinarima teško dokazati podnošenjem krivičnih prijava koje se zasnivaju na tome da je neko nekom rekao "zapamtićeš ti mene".

"Empirijski se možda ne može dokazati pritisak, ali se nizom primera, može dokazati atmosfera u kojoj novinari osećaju strah", kazao je Janković i ukazao da je posao države da obezbedi atmosferu u kojoj će se novinari osećati bezbedno.

Predstavnici NUNS-a istakli i važnost sistema ranog upozoravanja na pritiske i pretnje novinarima, kao i baze podataka o takvim slučajevima.

Cilj je da se vrši pritisak na sve nadležne domaće, ali i medjunarodne institucije, kako bi blagovremeno reagovala i pružile zaštitu novinarima.

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of Osservatorio Balcani e Caucaso and its partners and can in no way be taken to reflect the views of the European Union. The project's page: Safety Net for European Journalists. A Transnational Support Network for Media Freedom in Italy and South-east Europe.